

Verkiezingskoorts in het klein

Uitslagen deelstaatverkiezingen 2009

[Achtergrond](#) - 28 september 2009

Berlijnse politici keken dit jaar gespannen naar de verkiezingen in vier deelstaten. Het stemgedrag van Hessen, Saarland, Thüringen en Saksen kon een voorspellende waarde hebben voor de Bondsdagverkiezingen. Sleeswijk-Holstein en Brandenburg kozen gisteren ook een nieuwe deelstaatregering. Een overzicht.

Brandenburg

De SPD heeft in de Oost-Duitse deelstaat Brandenburg wél gewonnen. Die Linke is de tweede partij. De sociaaldemocratische minister-president Matthias Platzeck kan kiezen met wie hij een coalitie wil aangaan: de CDU, met wie hij al sinds 1999 regeert, of Die Linke. Platzeck kondigde gisteren na de deelstaatverkiezingen aan beide partijen uit te nodigen voor een gesprek. De Brandenburgse SPD had voor de verkiezingen geen favoriete coalitiepartner aangegeven.

De uitslag luidde de ochtend na de verkiezingen: SPD: 33,0 procent, Die Linke: 27,2 procent, CDU: 19,8 procent, FDP: 7,2 procent, Grüne: 5,6 procent. De FDP en de Grünen waren blij met het resultaat: ze zijn voor het eerst sinds 1994 weer in het parlement van Brandenburg vertegenwoordigd. Bij voorgaande verkiezingen haalden ze de 5 procent-drempel niet. De extreemrechtse DVU, die in 2004 nog 6 procent haalde, en de NPD kregen te weinig stemmen om een zetel in het parlement te krijgen.

Sleeswijk-Holstein

In de deelstaat Sleeswijk-Holstein haalden CDU en FDP op 27 september een hele kleine meerderheid. Daarmee is de weg vrij voor een zwart-gele regering. De verkiezingen vonden plaats omdat de grote coalitie van CDU en SPD deze zomer uitelkaar viel. Binnen de coalitie bestond geen vertrouwensbasis meer, oordeelden de christendemocraten. Minister-president Carstensen (CDU) kan nu verder met de FDP. Beide partijen haalden 49 van de 95 zetels in het parlement. Daarmee hebben ze samen drie zetels meer dan de andere partijen.

De uitslag luidde de ochtend na de verkiezingen: CDU: 31,5 procent (2005: 40,2 procent), FDP: 14,9 procent (2005: 6,6 procent), SPD: 25,4 procent (2005: 38,7), Grüne: 12,4 procent (2005: 6,2), Die Linke: 6 procent (was in 2005 niet in

parlement vertegenwoordigd). Het Südschleswigse Wählerverband haalde 4,3 procent van de stemmen maar komt toch in het deelstaatparlement omdat voor deze partij de 5-procent-drempel niet geldt.

Hessen

Merkels CDU zou maar wat graag de Hessische coalitie op landelijk niveau willen zien. Bij de deelstaatverkiezingen in januari dit jaar kwamen de christendemocraten (37,2 procent van de stemmen) en de FDP (16,2 procent) als winnaar uit de bus. Aangezien ook in Hessen beide partijen nadrukkelijk een centrumrechtse coalitie nastreefden, was de regering vrij snel gevormd.

Hiermee herstelde de CDU zich van de gevoelige tik die de partij vorig jaar bij de Hessische verkiezingen opliep. De SPD probeerde daarop vergeefs een coalitie te vormen met Die Linke en de Groenen. De politieke patstelling in de deelstaat leidde daarop tot nieuwe verkiezingen.

Saksen

CDU en FDP kwamen ook in Saksen dit jaar als sterksten uit de bus. Bij de deelstaatverkiezingen van 30 augustus lieten de Saksische christendemocraten met 40,2 procent van de stemmen de concurrentie ver achter zich.

De FDP haalde 10 procent van de stemmen, waardoor een centrumrechtse coalitie voor de hand lag. De liberalen losten daarmee 15 september als coalitiepartner de SPD af, die na vier jaar uit de deelstaatregering in Dresden verdwijnt.

Thüringen

Minder voor de wind ging het de CDU in Thüringen, de Oost-Duitse deelstaat die de christendemocraten sinds 1999 alleen regeerden. Bij de deelstaatverkiezingen op 30 augustus bleef de CDU met ruim 31 procent van de stemmen de sterkste partij, maar verloor de absolute meerderheid van weleer. De Thüringse minister-president Dieter Althaus trok zijn conclusies en legde zijn ambt neer. Althaus was al aangeslagen door zijn betrokkenheid bij een ski-ongeluk enkele maanden voor zijn aftreden waarbij een dode viel.

Voorals Die Linke (27,4 procent van de stemmen) en de SPD (18,5 procent) wisten in Thüringen te profiteren van het verlies van de christendemocraten. Momenteel zijn beide partijen dan ook in onderhandeling over een linkse coalitie in de Oost-Duitse deelstaat.

Saarland

Ook in Saarland kwam bij de deelstaatverkiezingen 30 augustus een einde aan vier jaar christendemocratische dominantie. De CDU van minister-president Peter

Müller kwam uit op 34,5 procent van de stemmen, 13 procentpunten minder dan vijf jaar geleden.

Grote winnaar was met 21,3 procent Die Linke die voor het eerst meedeed in de West-Duitse deelstaat. De lijsttrekker van de socialisten, de Saarlander en oud-SPD'er Oskar Lafontaine, wist zijn thuisvoordeel duidelijk te benutten. Nooit eerder wisten de socialisten zoveel kiezers te trekken in een West-Duitse deelstaat.

De coalitie-onderhandelingen in Saarland zijn nog in volle gang. Een linkse regering ligt gezien de winst van de socialisten voor de hand, maar beoogd partner SPD is door de winst van Die Linke verzwakt.

Alleen de medewerking van de Groenen kan een linkse coalitie van de grond krijgen. CDU en FDP zijn nog niet kansloos voor het Saarlandse pluche. Ook zij dingen naar de gunst van de Groenen, die daarmee een sleutelpositie hebben in de coalitie-onderhandelingen. Zonder de medewerking van de milieupartij kan geen coalitie een meerderheid behalen.

Lees ook op het Duitslandweb:

[CDU wint verkiezingen in Hessen](#)

[Coalitie Sleeswijk-Holstein staat op springen](#)

[Jamaica, stoplicht en andere kleurencombi's](#)

[Dossier: Bondsdagverkiezingen 2009](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/3384/verkiezingskoorts-in-het-klein>